

DET KONGELIGE
KLIMA- OG MILJØDEPARTEMENT

Norges forskningsråd
Postboks 564
1327 LYSAKER

Deres ref

Vår ref

22/3630-8

Dato

10. januar 2023

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2023

Innholdsfortegnelse

Tildelingsbrev til Norges forskningsråd 2023.....	1
1 Innledning.....	2
2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.....	2
2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet.....	2
2.2 Styringsinformasjon.....	3
3 Budsjettildelinger og fullmakter for 2023.....	3
3.1 Basisbevilgninger til miljøinstituttene (kap. 1410.50).....	4
3.2 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd (kap. 1410.51).....	4
3.3 Internasjonalt samarbeid om klima- og miljøkunnskap (kap. 1410.53).....	6
4 Felles post for virksomhetskostnader.....	6
5 Rapportering for 2023.....	6
6 Planlagte styringsmøter.....	7

Postadresse
Postboks 8013 Dep
0030 Oslo
postmottak@kld.dep.no

Kontoradresse
Kongens gate 20
www.kld.dep.no

Telefon*
22 24 90 90
Org.nr.
972 417 882

Avdeling

Saksbehandler
Sunniva Sivsdatter
Hartmann

1 Innledning

Vi viser til Prop. 1 S (2022-2023) og vedtatt budsjett 2023 (Innst. 9 S – 2022-2023) som Stortinget behandlet og vedtok 21.12.2022. Klima- og miljødepartementet (KLD) stiller 628 799 mill. kroner til rådighet for Norges forskningsråd (Forskningsrådet) for 2023. Tildelingsbrevet angir nærmere budsjettmessige føringer og styringssignaler for KLDs midler til Forskningsrådet for budsjettåret 2023.

KLD viser også til Forskningsrådets tildelingsbrev fra Kunnskapsdepartementet (KD) som etatsstyrende departement.

2 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd

I punkt 2 og 3 i KDs tildelingsbrev som etatsstyrer omtales regjeringens overordnede forskningspolitiske mål og prioriteringer samt målene som er fastsatt for Forskningsrådet.

Forskningsrådet har fem mål:

- Mål 1 Økt vitenskapelig kvalitet
- Mål 2 Økt verdiskaping i næringslivet
- Mål 3 Møte store samfunnsutfordringer
- Mål 4 Et velfungerende forskningssystem
- Mål 5 God rådgivning

Vi viser også til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for en nærmere omtale av målene, strategiske områder og styringsinformasjon.

2.1 Sektorpolitiske prioriteringer fra Klima- og miljødepartementet

KLD har både et sektoransvar og et sektorovergripende ansvar for klima- og miljøkunnskap. Forskning finansiert av KLD gjennom Forskningsrådet skal bidra til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene og fremme grønn og rettferdig omstilling. European Green Deal og Horisont Europa legger internasjonale rammer for norsk klima- og miljøforskning og innovasjon. Også gjennom det nordiske samarbeidet er det føringer og muligheter for kunnskapsutvikling. De nasjonale klima- og miljømålene er vedtatt av Stortinget og fremkommer på www.Miljøstatus.no og i Prop. 1 S (2022-2023).

Langtidsplanen for forskning og høyere utdanning 2023-2032 (Meld. St. 5. (2022-2023)) gir de overordnede føringene for KLDs tildelinger til Forskningsrådet. Dokumentet "Klima- og miljødepartementets kunnskapsstrategi (2021-2024)" gir visse spesifiseringer av kunnskapsbehov på klima- og miljøområdet. Meld. St. 20 (2019-2020) *Helhetlige*

forvaltningsplaner for de norske havområdene (...) er ny siden forrige tildelingsbrev og omtaler nærmere styrking av kunnskap knyttet til helhetlig havforvaltning.

KLD har forventninger om at Forskningsrådet jobber langsiktig for å bidra til:

- gode, tverrsektorielle prosesser for klima- og miljørelevant forskning og innovasjon med brukerinvolvering fra offentlig forvaltning og næringslivet.
- at komplekse klima- og miljøutfordringer løses gjennom bruk av mer tverr- og transfaglig forskning.
- kunnskap som er nødvendig for å kunne vurdere utvikling av måloppnåelse for nasjonale og internasjonale mål for klima og miljø.
- at internasjonal klima- og miljøkunnskap systematisk anvendes og gjøres operativ for norske forhold og benyttes som kunnskapsgrunnlag
- å sikre norsk deltakelse i det internasjonale kunnskapssamarbeidet om klima og miljø.
- Videreutvikle et effektivt og tilgjengelig miljødatasystem for forskning og forvaltning
- økt flerbruk og videre bruk av innsamlede data fra overvåking og kartlegging.
- Økt bruk av systematiske kunnskapsoppsummeringer i offentlig virksomhet
- å videreutvikle formidlingen av klima- og miljøkunnskap som grunnlag for politikkutvikling med verktøy for å kommunisere og ta eksisterende kunnskap raskt i bruk for politikkutvikling.
- å legge til rette for forskning på tvers av sektorer og fagområder innenfor områdene mat, inkl. sjømat, ernæring, helse og miljø, hvor *En helse – perspektivet også ivaretas*. Det vises også til likelydende formulering i tildelingsbrev fra HOD, LMD, og NFD

2.2 Styringsinformasjon

Når det gjelder omtale av styringsinformasjon for de fem målene, viser vi til KDs tildelingsbrev som etatstyrer, punkt 3 Mål, strategiske områder og styringsinformasjon for Norges forskningsråd.

Styringsinformasjon for de sektorpolitiske prioriteringene fremgår i struktur og forventninger til rapporteringen i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter). Vi viser til punkt 5 Rapportering for 2023 i dette tildelingsbrevet for presisering av hvilke sektorpolitiske prioriteringer KLD forventer at Forskningsrådet skal rapportere på.

3 Budsjetttildelinger og fullmakter for 2023

KLD stiller følgende beløp til rådighet for Norges forskningsråd i 2023: 628 799 mill.kr.

Kap./post	Kapittel- og postnavn	Tildeling (1000 kr)
1410.50	Basisbevilgninger til miljøinstituttene	227 547

1410.51	Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd	393 720
1410.53	Internasjonalt samarbeid om klima- og miljøkunnskap	7 532
	Totalt	628 799

Bevilgningen overføres med 314 399 500 kroner i januar og august til *kontonummer 6345 05 31105*. De midler som KLD stiller til disposisjon for Forskningsrådet skal utnyttes effektivt og målrettet. KLD gir Forskningsrådet fullmakt til å omfordele midler mellom virkemidler innenfor bevilgningen på en post, så lenge måloppnåelsen sikres på posten. Avvik fra spesifikke føringer i tildelingsbrevet og/eller vesentlige omdisponeringer skal alltid tas opp med departementet som tildeler midler.

3.1 Basisbevilgninger til miljøinstituttene (kap. 1410.50)

Tildelingen over kap. 1410.50 "Basisbevilgninger til miljøinstituttene" omfatter nå grunnbevilgningen til fordelingsarena for miljøinstituttene. Posten er samlet sett økt med 6,3 mill. kr.

Det statlige grunnfinansieringssystemet for institutt som tar imot grunnfinansiering fra Forskningsrådet ble justert i 2022 «Retningslinjer for statlig grunnbevilgning til forskningsinstitutter og forskningskonsern». I 2023 vil deler av basisbevilgningen fremdeles være resultatbasert og tildeles etter hvilken score instituttene får på kvalitet og relevans, men indikatorene og utregningen er noe endret fra 2022.

3.2 Forskningsprogrammer under Norges forskningsråd (kap. 1410.51)

Midlene på kap. 1410, post 51 skal dekke kunnskapsutvikling på alle KLDs resultatområder (Naturmangfold, Kulturminne og kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima, og Polarområdene). Midlene allokteres til budsjettformål som i det alt vesentlige ligger under porteføljene "Energi, transport og lavutslipp", "Hav", "Klima- og polarforskning" og "Landbasert mat, miljø og bioressurser".

Tildelingen over kap. 1410.51 skal finansiere forskning som bidrar til å nå de nasjonale og internasjonale klima- og miljømålene, og fremmer grønn og rettferdig omstilling.

Forskningsrådet vurderer selv i all hovedsak hvordan midlene skal prioriteres innenfor sine fastlagte porteføljer.

Tildelingen er samlet sett økt med 8 mill. kr, som inkluderer en prisjustering på 5,6 mill.kr.

Posten har følgende øremerkinger:

- *Bidrag til nasjonal finansiering av norske forskningsmiljøers deltagelse i EURATOMs forskningsprogram for strålevern, kjernesikkerhet og avfall/dekommisjonering, årlig 2 mill. kr.*
- *Forskning på skrantesjuka hos villrein 4 mill.kr*
- *Satsingen Maritim Zero 2050 videreføres og finansieres med 37 mill. kroner til MAROFF-programmet i 2023, som skal gå til prosjekter som kan få fram ny kunnskap*

og utvikle ny teknologi og løsninger som egner seg for fartøysegmenter og seilingsdistanser som ikke allerede har tilgjengelige nullutslippsløsninger. Løsningene skal være industrielt skalerbare.

- Det er omdisponert 3 mill. kroner fra satsingen på Maritim Zero 2050 til den administrative oppfølgingen av Zero-Emission Shipping Mission. Norges forskningsråd bes i 2023 om å øke den administrative oppfølgingen av Zero-Emission Shipping Mission gjennom aktiv deltagelse i arbeidet med alle tre pilarer og gjennomføre en analyse av hvordan Forskningsrådets prosjekter innen maritim bidrar til det grønne skiftet og til oppfyllelse av klimamål.
- Inntil 0,35 mill. kr benyttes for å støtte inntil 10 stipendiater som kan delta på Emerging Leaders
- Arctic Field Grant som stimulerer norske forskere til å benytte forskningsmulighetene i Ny-Ålesund, blir styrket med 1,5 mill. kr fra KLDs midler i 2023, forutsatt at det allokeres 4 mill. kr i 2023 fra KDs poster.

Styringssignaler for bevilgningen på kap. 1410 post 51 i 2023

KLD forventer at forskningsmidlene på sikt bidrar til:

- kunnskap om status og trender for tilstand, påvirkning og samlet belastning for norske økosystemer og kulturmiljø, og om hvordan og hvor mye ulike aktiviteter eller fravær av aktivitet bidrar til å påvirke miljøtilstanden.
- kunnskap om mulig framtidig utvikling i klima- og miljøtilstand basert på scenarioer og framskrivninger for framtidige klimagassutslipp, arealbruk, forurensning og andre miljøbelastninger.
- kunnskap om naturens tålegrenser og mulige vippepunkter i klimasystemet og økosystemene.
- kunnskap om helseeffekter og risiko for folkehelse ved klimaendringer, kjemikaliebruk, forurensning og miljøforringelse.
- kunnskap om hvilke verdier og økosystemtjenester naturen og kulturmiljøet gir samfunnet.
- kunnskap om arealbruksendringer og hvilke konsekvenser slike endringer har for klima- og miljø.
- kunnskap om hvordan ulike samfunnsdrivere påvirker klima og miljø, og hva dette betyr for løsninger på komplekse klima- og miljøutfordringer.
- kunnskap om utvikling og bruk av ny teknologi, metoder og innovasjon som kan redusere negative klima- og miljøpåvirkninger og effektivisere innsamling av miljødata.
- kunnskap om sirkulær økonomi, ressurs- og energieffektivitet og lavutslippsløsninger som bidrag til å redusere klima- og miljøfotavtrykket.
- kunnskap om klima- og naturrisiko for norsk økonomi, både i form av fysisk risiko, tap av økosystemtjenester og overgangsrisiko knyttet til overgangen til et lavutslippssamfunn.
- kunnskap om samfunnsøkonomiske konsekvenser av klima- og miljøpåvirkninger og av tiltak og virkemidler, inkludert fordelingsvirkninger
- kunnskap om sammenhenger mellom de ulike klima- og miljøutfordringene og hvordan tiltak kan bidra til å løse flere utfordringer samtidig.
- kunnskap som grunnlag for økosystembasert forvaltning.

- *kunnskap om forvaltningssystemer som er egnet for utfordringer som går på tvers av ulike typer miljøpåvirkning, og som er knyttet til samlet belastning.*
- *kunnskap om innretning av virkemidler for å nå Norges klimamål*

3.3 Internasjonalt samarbeid om klima- og miljøkunnskap (kap. 1410.53)

Tilskuddet skal dekke norsk medlemskap i «International Institute for Applied System Analysis» (IIASA). Den samlede kontingenten overføres Forskningsrådet, som ivaretar det norske medlemskapet. Posten er økt med ca 0,1 mill. kr.

4 Felles post for virksomhetskostnader

Virksomhetskostnadene over kap. 285 post 55 skal dekke alle kostnader til drift av Forskningsrådets virksomhet, dvs. alle kostnader som ikke er FoU-midler som skal fordeles videre. Unntaket er nasjonale fag-, tema- og institusjonsevalueringer som fortsatt vil bli finansiert gjennom FoU-midlene til det enkelte departement.

KLD viser til KDs tildelingsbrev som etatsstyrer for nærmere beskrivelse av hvilke tjenester som Forskningsrådet skal ivareta for departementene innenfor rammen av midlene på posten for virksomhetskostnader.

For oppdrag vises det til KDs rolle som etatsstyrer og KDs tildelingsbrev til Forskningsrådet.

KLDs oppdrag innenfor rammen av virksomhetskostnader:

- Oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024. Norges forskningsråd skal bistå KLD i arbeidet med oppfølging av KLDs kunnskapsstrategi 2021-2024, på relevante områder. Omfanget av oppdraget vil diskuteres nærmere med Forskningsrådet slik at det holdes på et nivå innenfor gjeldende rammer.

Oppdrag der økte virksomhetskostnader dekkes av departementet:

- Gjennomføre en naturvitenskapelig fagfelleevaluering av fagsystemet for økologisk tilstand

5 Rapportering for 2023

Med bakgrunn i behov for å se de ulike fagområdene mer i sammenheng ber KLD om en todelt rapportering (på følgende sektorpolitiske prioriteringer), så godt som mulig basert på Forskningsrådets eksisterende merkeordninger:

1) Rapportering knyttet til disponering og effekt av KLDs midler for de seks resultatområdene Naturmangfold, Kulturminne og kulturmiljø, Friluftsliv, Forurensning, Klima, og Polarområdene, gjerne ved bruk av tabeller eller matrise for å synliggjøre at utlysninger og resultater har betydning for ett eller flere resultatområder.

2) Rapportering knyttet til disponering og effekt av KLDs og de totale midler for grønn omstilling, herunder lavutslippssamfunnet, sirkulær økonomi, naturmangfold og areal. Inkludert i denne rapporteringen ønsker departementet en oversikt over hvordan bevilgningen for 2023 er disponert, gjerne ved bruk av tabell eller matrise.

KLD ber om at sektoransvaret og det sektorovergripende ansvaret legges til grunn for rapporteringen. Sektoransvaret er utdypet i punkt 2.1 i dette tildelingsbrevet. Rapporteringen på bruk av midlene skal skje i tråd med struktur og forventninger til rapportering i vedlegg til årsrapporten (departementsvise rapporter).

6 Planlagte styringsmøter

KLD vil avholde to styringsmøter i 2023. Vår møtet skal konsentreres om Forskningsrådets måloppnåelse, med utgangspunkt i rapporteringen fra Forskningsrådet til KLD i årsrapporten for 2022. Høstmøtet vil hovedsakelig være konsentrert om Forskningsrådets budsjettforslag for 2025 og utkast til tildelingsbrev for 2024. Departementet vil komme tilbake til dato og dagsorden for møtene på et senere tidspunkt.

Med hilsen

Siri Hals Butenschøn (e.f.)
avdelingsdirektør

Sunniva Sivsdatter Hartmann
Seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk signert og har derfor ikke håndskrevne signaturer